

НАСИЛЬСТВО У СТОСУНКАХ

НАСИЛЬСТВО З БОКУ ІНТИМНОГО ПАРТНЕРА
НАСИЛЬСТВО - ЦЕ НЕ ПРИВАТНА СПРАВА!

NANE
WOMEN'S RIGHTS ASSOCIATION

+36 80 984 544

UNHCR
The UN Refugee Agency

+36 80 984 583

Насильство з боку інтимного партнера Насильство - це не приватна справа!

НАСИЛЬСТВО У СТОСУНКАХ

Згідно з репрезентативними даними дослідження, опублікованими Агентством ЄС з базових прав у 2014 році, один мільйон жінок в Угорщині зазнали фізичного або сексуального насильства з боку партнера. Діти, які живуть в сім'ях з домашнім насиллям, також стають його жертвами. Незважаючи на свою поширеність і тяжкість, насильство з боку інтимного партнера, як правило, замовчується і заперечується. Сторонні часто звинувачують жертв, що посилює стигму і насильство. Увагу слід зосередити на притягненні насильника до відповідальності, оскільки домашнє насильство часто пов'язано з іншими правопорушеннями та злочинами.

Насильство з боку інтимного партнера - це не приватна справа! Якщо ви або ваші діти зазнали насильства, ви маєте право на захист і підтримку!

Система хибних уявлень та упереджень, за якими оцінюються дії насильника та жертв насильства, є причиною того, що втручання та запобігання насильству, як правило, є недостатніми, а жертви часто не отримують належної підтримки від свого оточення або від відповідальних організацій. Ви можете краще оцінити шлюб чи інші стосунки вас або ваших оточення, скориставшись наведеним списком.

ЧОМУ ЖІНКИ ЗАЛИШАЮТЬСЯ В СТОСУНКАХ З НАСИЛЬСТВОМ?

Якщо в деяких з наведених цитат, ви впізнаєте стосунки знайомих, або власні, то це може свідчити про наявність насильства в стосунках:

Збереження сім'ї:

„Дітям потрібен батько/мати. Суворий батько/мати краще, ніж ніякого”

Шлюбні обітниці:

„Я обіцяв/ла, що буду з ним/нею, поки смерть не розлучить нас. Я мушу прийняти як гарні, так і погані сторони”.

Кохання:

„Я кохаю його/її. Поза ти, я маю щастя. Якщо я залишуся, можливо, моє кохання вплине на нього/неї”

Заперечення реальності і порівняння з гіршими сценаріями:

„Те, що він\вона робить, насправді не є насильством. Я витримаю. З деякими людьми трапляються набагато гірші речі”

Сором:

„Краще, щоб ніхто про це не знав”

Провина:

„Це, мабуть, моя вина. Мабуть, я роблю щось не так. Я заслуговую на таке ставлення”

Зруйнована самооцінка:

„Я все одно не можу знайти нікого кращого. Я мабуть справді потворний/а / погано піклуюся про дітей і нього/неї”

Страх:

„Погрожує, що якщо я піду від нього/неї, то знайде і вб'є мене і дітей”

Вивчена безпорадність:

„Я не можу змінити свою ситуацію, вона сильніша за мене. Ніхто не може мені допомогти”.

Хибне почуття відповідальності (соціальний тиск):

„Сім'я повинна триматися разом, незважаючи ні на що. Збереження сім'ї - це моя робота”

Матеріальна залежність:

„Я не змогла б утримувати себе і дітей сама. Та і куди мені йти?”

Емоційний шантаж:

„Він\вона сказав, що не може жити без мене і що вб'є себе, якщо я піду”

ВИДИ НАСИЛЬСТВА У СТОСУНКАХ

Насильство у стосунках набуває різних форм. Нижче наведено лише кілька найпоширеніших прикладів.

Вербальне насильство: кривдник принижує, ображає або висміює партнера (наприклад, через зовнішність, релігію або етнічну приналежність), погрожує (наприклад, побиттям партнера або близьких, знищення/пошкодженням майна, відбором дітей, самогубством).

Психологічне насильство: кривдник заперечує важливі факти, емоційно ізолюється від жертви, не ділиться думками та почуттями з цілю тримати останнього під контролем, безкінечно ревнує, систематично підриває впевненість у собі, регулярно ставить під сумнів або ігнорує самостійні рішення партнера. Насильник звинувачує партнера в усьому, включаючи власні спалахи насильства, сумнівається в почуттях і переживаннях партнера (в тому числі сприйняття насильства), відмовляється обговорювати проблеми або навіть заперечує їх існування.

Залякування: знищує або псує майно партнера, робить погрозливі рухи, залякує зброєю, поводить себе загрозово (выглядає розлюченим, кричить), агресивно розпитує, керує автомобілем у небезпечний для життя спосіб. Кривдник переслідує колишнього партнера під приводом зустрічей з дитиною.

Фізичне насильство: штовхання, побиття (стусани ногами або руками, ляпаси), удушення, смикання за волосся, кусання, трясіння, завдає опіків, погрози або напад із застосуванням зброї (наприклад, ножа, вогнепальної зброї). Заперечення основних прав партнера, обмеження свободи пересування та базових потреб: заборона на приватне життя, замикання вдома або видворення на вулицю, зв'язування, обмеження прийому їжі, води та доступу до туалету і гігієні, обмеження доступу до ліків (відбирає або не дає гроші для їх купівлі).

Сексуальне насильство: свавільне примушування партнера до дій сексуального характеру, заподіяння болю або приниження під час сексу; зґвалтування або травмування інтимних частин тіла, примушування до сексу з іншими особами. Крім цього, обмеження доступу до протизаплідних засобів, примушення до або заборона абортів.

Економічно-соціальне насильство: обмеження в доступі до соціальних та матеріальних ресурсів, заборона на працю, обмеження фінансової незалежності (не дає отримати гроші або відбирає та ділиться ними на власний розсуд). Шантажує спільним підприємством, управління спільним майном без згоди (бере кредити на ім'я партнера, контролює і сумнівається, не обмежуючи власні витрати), ізоляція та тотальний контроль: диктує, що можна робити, а що ні, з ким бачитися, розмовляти, куди ходити, що носити, не дозволяє спілкуватися з іншими людьми, родиною, влаштовуватися на роботу,

користуватися грішми, блокує телефон, читає пошту, супроводжує або наглядає всюди, в тому числі вдома, на роботі, в школі і т.д., обшукує речі, кишені, сумки.

Завершуючи цей невичерпний перелік, ми хотіли б звернути увагу на поширену помилкову мудрість: „Це правда, що чоловіки частіше фізично знущуються, але жінки тримають своїх партнерів під психологічним терором”. Цей аргумент наводиться майже щоразу, коли піднімається тема насильства з боку інтимного партнера. **Однак у реальності фізичне насильство завжди має серйозні психологічні наслідки.** Тобто, насильники, які застосовують фізичне насильство, також використовують і психологічне у різних формах. Дисбаланс влади означає, що „відповідь на насильство”, про яке вище йдеться, не існує або значно обмежена – жінка (жертва у 95% випадків), яка зазнала насильства, не в змозі „відплатити” своєму партнеру, а намагається захистити себе і своїх дітей. У стосунках з насильством одна сторона незрівнянно більш вразлива за іншу!

ЗАДУМАЙТЕСЬ, ЯКЩО ВАШ ПАРТНЕР:

- постійно сварить вас, грубить вам, принижує вас перед іншими;
- намагається змусити вас повірити, що ви дурні, нікчемні або божевільні;
- не дозволить вам вийти на вулицю без супроводу, або підтримувати зв'язок з друзями та родичами;
- постійно ревнує;

- ставиться як до сексуальної речі;
- небезпечно непередбачуваний та легко виходить з рівноваги;
- ламає або кидає речі коли злий/а;
- заважає накопичувати гроші або влаштуватися на роботу;
- завжди звинувачує вас (або інших) у своїх проблемах;
- ображав партнера з попередніх стосунків.

ТА/АБО ЯКЩО ВИ:

- боїтеся гніву чи ревнощів партнера;
- більше не бачиться з друзями чи родичами, тому що вашому партнеру не подобаються ваші стосунки з ними, або він каже, що вам більше НІХТО не потрібен;
- регулярно керуєтесь рішеннями партнера куди піти або що робити;
- ви часто відчуваєте, що вам доводиться ходити навшпиньки, щоб не провокувати;
- вживає алкоголь, наркотики або інші речовини, щоб втекти від болю та реальності своїх стосунків;
- часто сумніваються у власних силах, відчують безпорадність.

ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ ЗНАКИ ДЛЯ СТОРОННІХ

Будь-яка з перелічених тут ознак може сама по собі свідчити про насилля, а отже, бути підкріплюючими свідченням при зверненні до компетентних органів. Якщо помітили будь-що з цього у своїх друзів, родичів, пацієнтів тощо, допоможіть їм, тактовно привернувши їх увагу до проблеми, можливо, залишивши на видному місці, або поділившись з ними цим буклетом. Якщо це доречно, спробуйте делікатно встановити, чи не зазнає ця особа насильства вдома.

- Часті травми або травми, які важко пояснити. Наприклад, часті спонтанні аборти можуть бути спричинені побиттям, особливо в області живота, причому фізичне насильство часто починається саме під час вагітності.
- Регулярні візити до терапевта або лікарень зі розпливчастими скаргами, або сильним почуттям страху, без видимих фізичних симптомів.
- Звернення до психіатра з панічними розладами, депресією, спроби самогубства, ПТСР (посттравматичному стресовому розладі).
- Ізоляція – відсутній доступ до коштів, зв'язку, автомобіля та всіх інших видів транспорту, сім'ї, друзів, можливостей працевлаштування, освіти.
- Жертва часто говорить про „злий” або „жорстокий” характер свого партнера.
- Жертва боїться розмовляти з будь-якими організаціями чи владними органами через потенційну помсту партнера. Іноді, захищає насильника від них.

- Жертва боїться говорити в присутності партнера або суперечити йому/їй.
- Жертва часто тікає з дому.
- Чинить спроби самогубства, медикаментозна, наркотична або алкогольна залежність.
- Насильник фізично, емоційно та/або сексуально знущується над дітьми.
- Кривдник поводить себе ревниво, звинувачуючи свого партнера в тому, що він/вона не вірний/а.
- Кривдник намагається або погрожує помістити свого партнера до психіатричної лікарні. Він також намагатиметься переконати вас, що жертва психічно хвора.
- Насильник принижує партнера перед іншими. Однак, часто трапляються випадки, що насильник поводить себе стримано і шанобливо в присутності сторонніх, але проявляє агресію за відсутності свідків. Тому, якщо хтось скаржиться, що його партнер ображає його, але ви знаєте його як „дуже хорошу людину”, не думайте, що жертва перебільшує. Подвійна поведінка дуже поширена серед насильників.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ЛИШЕ РОСІЙСЬКОЮ)

Патрисия Эванс: Не бьет, просто обижает. Как распознать абьюзера, остановить вербальную агрессию и выбраться из токсичных отношений Эксмо, 2020, ISBN: 978-5-04-110576-1

Сьюзан Форвард, Крейг Бак: Токсичные родители. Как вернуть себе нормальную жизнь, Перевод на русский язык ООО Издательство «Питер», 2022 ISBN: 978-5-4461-1881-6

Любительский переклад Judith Herman - Trauma and Recovery. <https://lev-chuk.livejournal.com/24807.html>

Ланди Банкрофт: Когда папа обижает маму. Как помочь детям, ставшим свидетелями жестокого поведения 2022, ISBN: 978-5-907515-17-8

Ланди Банкрофт: Почему он делает это? Кто такой абьюзер и как ему противостоят, Эксмо, 2020 ISBN: 978-5-04-109495-9

Важливо щоб жертви насильства з боку інтимного партнера знали про свої можливості та права. Якщо ви підозрюєте, що ви або хтось із ваших знайомих перебуває в стосунках, пов'язаних з насильством, зверніться по допомогу! Ви можете зв'язатися з наступними організаціями українською/російською/англійською мовами в Угорщині:

ІОМ: +36 80 984 544 (різна правова допомога, допомога по з короткостроковим житлом та юридичні ресурси для жертв насилля, безкоштовна гаряча лінія щодня 8:00-20:00)

УВКБ ООН: +36 80 984 583 (загальна допомога та інформація, притулок та забезпечення найнеобхіднішим та правову допомогу, безкоштовна гаряча лінія)

Окрім того, зв'яжіться з Асоціацію NANE (англійською) в Facebook Messenger і попросіть запис на консультацію з англійськомовним співробітником NANE. З NANE також можна зв'язатися за адресою vaw_support@nane.hu. За юридичною допомогою звертайтеся до Асоціації PATENT через Facebook Messenger (англійською).

РЕКОМЕНДОВАНІ ВЕБ-САЙТИ

www.nane.hu

www.facebook.com/NANEegyesulet

www.patent.org.hu

www.facebook.com/patent.egyesulet

<https://nokjoga.hu/ukrajna/>

<https://emmaegyesulet.hu/ukrajna/>

<https://helsinki.hu/en/>

Видано Асоціаціями NANE та PATENT

www.nane.hu, www.patent.org.hu

